

การพัฒนาระบบบัญชีกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคัน ตำบลคูซุต อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา
ACCOUNTING SYSTEM DEVELOPMENT OF DON KHAN VILLAGE SAVINGS GROUP,
KUKHUD SUB-DISTRICT, SATHING PHRA DISTRICT, SONGKHLA PROVINCE

ชิตชนก มากเชื้อ¹ และ ชฎามาศ แก้วสุกใส¹

¹คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

Chidchanok Makchuea¹ and Chadamard Kaewsuksai¹

¹Department of Accounting Faculty of Business Administration,

Rajamangala University of Technology Srivijaya

(Received: June 11, 2020; Revised: July 18, 2020; Accepted: August 14, 2020)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบบัญชีและศึกษาความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อการพัฒนาระบบบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคัน ตำบลคูซุต อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือ กรรมการกลุ่มออมทรัพย์ หมู่บ้านดอนคันจำนวน 4 ราย เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structural Interview) ใช้การตั้งคำถามแบบปลายเปิด และแบบสอบถาม (Questionnaire) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปฏิบัติของกลุ่มออมทรัพย์ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีอย่างเป็นระบบ ใช้การจดบันทึกข้อมูลอย่างง่าย เน้นการบันทึกข้อมูลเพื่อให้ทราบถึงยอดเงินสดคงเหลือ และกำไรขาดทุนเพียงเท่านั้น รูปแบบของสมุดบัญชีและทะเบียนคุมไม่ครอบคลุมสำหรับการจดบันทึกข้อมูล ส่งผลให้ข้อมูลทางบัญชีไม่เพียงพอต่อการจัดทำงบการเงิน ผู้วิจัยได้ศึกษาพัฒนาระบบบัญชีให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ ประกอบด้วย 3 ระบบ ได้แก่ 1) ระบบบัญชีด้านการรับเงิน 2) ระบบบัญชีด้านการจ่ายเงิน 3) ระบบปิดบัญชีและจัดทำงบการเงิน รวมถึงมีการพัฒนาด้านเอกสารบัญชี ทะเบียนคุม สมุดบัญชีและรูปแบบงบการเงิน นอกจากนี้ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อระบบบัญชีที่พัฒนาขึ้นพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อระบบบัญชีที่พัฒนาขึ้น ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจต่อระบบบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการพัฒนาระบบบัญชีรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เช่นเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 4.75

คำสำคัญ: กลุ่มออมทรัพย์, การพัฒนาระบบบัญชี

ABSTRACT

The purpose of this study was to develop the accounting system and to study the satisfaction of the practitioners towards the development of the accounting system of Don Khan village savings group, Khu Khut sub-district, Sathing Phra district, Songkhla Province. The research instruments used were structural

interview with open-ended questionnaires and questionnaire. Data were analyzed using descriptive statistics; percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the practitioners of the savings groups lacked knowledge and understanding of systematic accounting, using simple data recording, the format of the accounting report as well as the registration statement was not comprehensive enough for information recording which resulted in insufficient accounting data for the preparation of financial statements. The researcher has studied and developed the accounting system to be suitable and consistent with the operational characteristics of the savings group, consisting of 3 systems, namely; 1) Cash receipt accounting system 2) Cash disbursement accounting system 3) Accounting system and financial statement preparation, including the development of accounting documents, registration controls, book of account and financial statement formats. In addition, the results of the study on the satisfaction of the practitioners towards the developed accounting system found that the opinions on the satisfaction of the practitioners towards the developed accounting system were that the practitioners were satisfied with the overall accounting system at the highest level, with an average value of 4.62 When considering, the opinion on the satisfaction towards the development of accounting systems was at the highest level in all aspects as well with an average value of 4.50 - 4.75

Keywords: savings group, accounting system development

บทนำ

ด้วยสภาพเศรษฐกิจที่ตกต่ำในหลายปีที่ผ่านมา ภาครัฐมีการสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกัน จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ขึ้น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาตนเองและสังคม โดยใช้เงินทุนเป็น เครื่องมือในการพัฒนาคน (อิสรนนท์ ทรงเนติเชาวลิต และ ฐิตินา เวชพงศ์, 2557) เพื่อให้เกิดการ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้านเงินทุนประกอบอาชีพ รวมถึงเงินทุนในการดำรงชีพ ทั้งนี้ก็เพื่อมุ่งหวังให้ ชุมชนเกิดความเข้มแข็งตั้งแต่ฐานราก ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชนมีศักยภาพเพียงพอในการ บริหารจัดการและสามารถพึ่งตนเองได้ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ยั่งยืน ต้องเริ่มมา จากการสร้างรากฐานที่เข้มแข็ง เปลี่ยนแนวคิดจากการพึ่งพาทุนภายนอกมาสู่การพึ่งพาทุนที่เกิดขึ้น จากการจัดการของชุมชนเอง แนวคิดการจัดตั้งกลุ่มสัจจะออมทรัพย์เพื่อจัดทำกองทุนสวัสดิการชุมชน นำหลักการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย สัจจะ ทมะ ขันติ และจาคะ เป็นกระบวนการ สร้างโอกาสใช้เงินเป็นเครื่องพัฒนาคน ชุมชนเกิดการเกื้อกูล เสียสละ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชุมชน ซึ่งเงินที่ได้รับเป็นเงินที่คนในชุมชนร่วมกันทำ ดอกผลของเงินที่ได้มาจากการจัดดำเนินการของกลุ่ม สัจจะออมทรัพย์ของชาวบ้าน (อรทัย แสงทอง และคณะ, 2558) ชาวบ้านในหมู่บ้านดอนคัน ตำบลคูชุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร คือ ทำนาข้าว บางรายขาดแหล่ง

เงินทุน จึงต้องกู้ยืมจากนายทุนนอกระบบ ส่งผลให้ประสบปัญหาอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่สูงเกินจริง และชาวบ้านไม่นิยมนำเงินไปฝากธนาคาร เนื่องจากเมื่อย้อนกลับไป 10 ปีที่แล้ว การเดินทางระหว่างหมู่บ้านกับธนาคารไม่สะดวกมากนัก ด้วยเหตุนี้ชาวบ้านจึงเริ่มทำการศึกษา เรียนรู้การออมรูปแบบต่างๆ จนเกิดแนวความคิดจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ที่มีชื่อว่า “กลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคัน” ก่อตั้งในปี 2550 เริ่มจากการชักชวนชาวบ้านในชุมชนเข้าร่วมเป็นสมาชิก จนปัจจุบันมีจำนวนสมาชิก 550 คน มีการแต่งตั้งกรรมการกลุ่มเพื่อทำหน้าที่ดูแลและบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์ กิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคัน ประกอบด้วย การบริการรับฝากเงินสะสมประจำเดือน การให้สินเชื่อเงินกู้ยืมเพื่อให้สมาชิกนำไปเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ เมื่อสิ้นปีทางกลุ่มออมทรัพย์จะมีการจ่ายเงินปันผลให้แก่สมาชิกที่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการฝากเงิน ด้านสวัสดิการอื่นๆ ได้แก่ การให้สินเชื่อแบบไม่คิดดอกเบี้ยสำหรับสมาชิก เพื่อใช้ในกรณีจัดงานแต่งงาน งานอุปสมบท งานศพ โดยกำหนดชำระคืนภายใน 10 วัน รวมถึงมีการจ่ายเงินสงเคราะห์ให้แก่ทายาท ในกรณีสมาชิกเสียชีวิต เป็นต้น ทางด้านระบบบัญชีกลุ่มออมทรัพย์ใช้วิธีการศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเอง มีการจัดทำสมุดจดบันทึกอย่างง่าย เพื่อใช้จัดรายละเอียดย่อยการรับจ่ายเงินจากสมาชิก ระบบการจัดเก็บเอกสารทางบัญชีไม่เหมาะสม รูปแบบงบการเงินไม่ถูกต้องตามหลักการบัญชี ซึ่งเมื่อกลุ่มออมทรัพย์มีการเติบโตมากขึ้น จำนวนสมาชิกและความซับซ้อนของรายการหรือกิจกรรมของกลุ่มมากขึ้น ระบบบัญชีดังกล่าวจึงไม่สามารถรองรับรายการที่มีความซับซ้อนได้ การไม่มีระบบบัญชีตามหลักการบัญชี ไม่เข้าใจคุณค่าของการทำบัญชี ส่งผลให้ไม่มีข้อมูลด้านการเงินและบัญชี เพื่อจะขอเสนองบประมาณสนับสนุนเงินทุนจากหน่วยงานราชการ หรือใช้ในการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน รวมถึงไม่สามารถแบ่งปันผลกำไรให้กับสมาชิกได้ เนื่องจากไม่ทราบผลการดำเนินงานและฐานะการเงินที่แท้จริง (ยุพรัตน์ จันทร์แก้ว, 2558) นอกจากนั้นหากกลุ่มอาชีพไม่สามารถจัดทำบัญชีได้อย่างถูกต้อง ส่งผลให้ขาดข้อมูลในการวางแผน เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดจากการดำเนินงานได้ทันทั่วทั้งที่ นำไปสู่การเลิกดำเนินงาน (พิมพ์พิศา วรณวิจิต และ ปวีณา กองจันทร์, 2560) ข้อผิดพลาดในการแสดงข้อมูลทางการเงินดังกล่าว สะท้อนถึงความน่าเชื่อถือในการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์ ดังนั้น การออกแบบระบบบัญชีที่ดีจะช่วยให้การจัดทำบัญชีเป็นระบบ สามารถเปรียบเทียบข้อมูลในอดีตกับปัจจุบันได้ (อนุธิตา ประเสริฐศักดิ์ และคณะ, 2558) การจดบันทึกข้อมูลทางด้านบัญชีถูกต้องครบถ้วน การดำเนินงานของกลุ่มมีประสิทธิภาพและเกิดความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ (มัลลิกา คงแก้ว, 2559)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์ ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคัน ตำบลคูซอด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา เป็นกรณีศึกษา เนื่องจากทางกลุ่มออมทรัพย์ดังกล่าว มีจุดมุ่งหมายที่ต้องการสร้างความเข้มแข็งในชุมชนและต้องการมีระบบบัญชีที่เหมาะสม เพื่อรองรับการเติบโตในอนาคต ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพัฒนาปรับปรุงระบบบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์ ให้สามารถจัดทำบัญชีที่ถูกต้องได้ด้วยตัวเอง รวมถึงระบบบัญชีดังกล่าว สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์ ที่มีลักษณะการดำเนินงานรูปแบบเดียวกันต่อไปได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาระบบบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคั่น ตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อการพัฒนาระบบบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคั่น ตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ได้แก่ กรรมการกลุ่มออมทรัพย์ 4 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการดำเนินการและการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคั่น ตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาการพัฒนาระบบบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคั่น ตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา โดยการศึกษาใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) (Creswell & Plano Clark, 2018) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาผู้วิจัยสร้างขึ้นให้สอดคล้องกับการวิจัย ดังนี้

2.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้การรวบรวมโดยเทคนิคการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกแบบมีโครงสร้าง (Structural Interview) โดยเป็นการตั้งคำถามแบบปลายเปิด ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถตอบข้อซักถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะที่จะนำมาปรับปรุงระบบเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติ โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มออมทรัพย์ ได้แก่ ประวัติความเป็นมา ลักษณะการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ หมู่บ้านดอนคั่น ตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์ ได้แก่ รูปแบบเอกสารบัญชี สมุดบัญชี ทะเบียนคุม ขั้นตอนการบันทึกบัญชี การจัดทำงบการเงิน

2.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อระบบบัญชีที่ถูกพัฒนาขึ้น โดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกรอบการพัฒนาระบบบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคั่น ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานในหน้าที่ปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีคำถามแบบตรวจสอบ (Checklist)

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อระบบบัญชีของกรมการผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคันทอระบบบัญชีที่พัฒนาขึ้น โดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) ดังนี้

ด้านการพัฒนาระบบบัญชี วัดจากความพึงพอใจต่อระบบบัญชีที่พัฒนาขึ้น ไม่ซับซ้อน ช่วยให้เข้าใจขั้นตอนการบันทึกบัญชี ข้อมูลทางบัญชีมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ ระบบช่วยลดเวลาในการบันทึกบัญชี และสามารถแสดงผลการดำเนินงานได้โปร่งใส

ด้านเอกสารบัญชี วัดจากการตระหนักถึงความจำเป็นในการจัดทำเอกสารบัญชี ความพึงพอใจต่อรูปแบบเอกสารที่พัฒนาขึ้น กรอกข้อมูลได้ง่ายไม่ซับซ้อน ข้อมูลในเอกสารบัญชีครบถ้วนสามารถนำไปบันทึกในสมุดบัญชีได้ เอกสารมีความสอดคล้องกับการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์

ด้านสมุดบัญชี วัดจากการตระหนักถึงความจำเป็นในการจัดทำสมุดบัญชี ความพึงพอใจต่อสมุดบัญชี การกรอกข้อมูลทำได้ง่ายไม่ซับซ้อน ข้อมูลจากสมุดบัญชีสามารถนำไปใช้ในการจัดทำงบการเงินได้ สมุดบัญชีช่วยลดเวลาในการจัดทำงบการเงิน

ด้านทะเบียนคุมต่างๆ วัดจากการตระหนักถึงความจำเป็นในการจัดทำทะเบียนคุม ความพึงพอใจต่อทะเบียนคุมต่างๆ การกรอกข้อมูลทำได้ง่ายไม่ซับซ้อน ข้อมูลจากทะเบียนคุมต่างๆไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารงานได้ และใช้ในการสอบทาน ลดความผิดพลาดในการบันทึกข้อมูลทางบัญชี

ด้านการพัฒนารูปแบบงบการเงิน วัดจากการตระหนักถึงความจำเป็นในการจัดทำงบการเงิน ความพึงพอใจต่อรูปแบบงบการเงิน ความตระหนักถึงความจำเป็นในการจัดทำงบการเงิน รูปแบบงบการเงินไม่ซับซ้อน เข้าได้ง่าย ขั้นตอนการจัดทำงบการเงินไม่ยุ่งยาก รูปแบบงบการเงินช่วยให้ทราบผลการดำเนินงานและสถานะการเงินของกลุ่มออมทรัพย์ได้

การสร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลวิจัยเชิงปริมาณ โดยสร้างและพัฒนาแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญในการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามและความครอบคลุมของเนื้อหาของการวิจัย ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้ไปทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยทดลองใช้ (Try Out) กับกรมการกลุ่มออมทรัพย์ที่มีหน้าที่จัดทำบัญชี จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.809 - 0.868 ซึ่งเป็นระดับที่น่าพึงพอใจ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2549) และทดสอบค่าอำนาจแจกแจง (Discrimination) โดยใช้วิธีสหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Corrected Item – Total Correlation) คัดเลือกข้อคำถามที่มีอำนาจแจกแจง (r) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.02 ขึ้นไป พบว่า ค่าอำนาจแจกแจงข้อคำถามผ่านเกณฑ์ทุกข้อโดยอยู่ระหว่าง 0.492 - 0.870 จากนั้นนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ทำการรวบรวมจากการเอกสารหลักฐานในการจัดทำบัญชี สมุดบันทึกรายการต่างๆ รวมถึงศึกษาค้นคว้าจากงานวิจัยหนังสือ และเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง

3.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานของกลุ่มออมทรัพย์ และใช้แบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อการพัฒนาระบบบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์ หมู่บ้านดอนคั่น โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

1) ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ซึ่งใช้คำถามแบบปลายเปิด เพื่อรวบรวมข้อมูลของกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคั่น ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปในการดำเนินงานของทางกลุ่มออมทรัพย์ นโยบายของทางกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคั่น ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์

2) ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อระบบบัญชีที่ถูกพัฒนาขึ้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก ได้นำมาวิเคราะห์ สรุปประเด็นปัญหา จุดอ่อนของกระบวนการจัดทำบัญชี เพื่อนำไปพัฒนาระบบบัญชีให้สอดคล้องกับการดำเนินการของทางกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคั่น ตำบลคูซุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

4.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อระบบบัญชีที่ถูกพัฒนาขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีการกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์การแปลความหมายของ บุญชุม ศรีสะอาด (2543) ดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. การศึกษาพัฒนาระบบบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคั่น ตำบลคูซุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มออมทรัพย์ พบว่า สถานที่ตั้งเลขที่ 111 หมู่ที่ 8 หมู่บ้านดอนคั่น ตำบลคูซุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ก่อตั้งเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2536 มีสมาชิกทั้งหมดจำนวน 550 คน ประกอบด้วยสมาชิกที่อาศัยในหมู่บ้านดอนคั่น หมู่ที่ 7 จำนวน 200 คน และหมู่ที่ 8 จำนวน 350 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมเงิน แก้ไขปัญหา

การเป็นหนี้ในระบบของสมาชิก ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการช่วยเหลือตนเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระหว่างสมาชิก กรรมการที่ทำหน้าที่ในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์มีจำนวน 4 ราย ประกอบด้วย ประธาน รองประธานและเหรัญญิกจากสมาชิกหมู่ที่ 7 และ 8 หมู่บ้านละ 1 ราย ลักษณะการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคั่น ให้บริการรับฝากเงินออมทรัพย์ ทุกวันที่ 9 - 10 ของเดือน บริการสินเชื่อแก่สมาชิก ได้แก่ เงินกู้ทั่วไป เงินกู้ยืมฉุกเฉินโดยไม่คิดดอกเบี้ยกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน รวมถึงให้การสงเคราะห์กรณีที่สมาชิกเสียชีวิต สำหรับการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์ พบว่า

1) ด้านความรู้ ความเข้าใจด้านระบบบัญชี พบว่า กลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคั่นจัดทำบัญชีด้วยมือ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่มีความรู้ในกระบวนการจัดทำบัญชีมาก่อน ใช้การจดบันทึกข้อมูลแบบง่าย ไม่ซับซ้อน ไม่ยุ่งยาก โดยบันทึกยอดรับฝาก ถอนเงินจากสมาชิก และการจ่ายเงินกู้เพื่อให้ทราบถึงยอดเงินสดคงเหลือ และกำไรขาดทุนเพียงเท่านั้น

2) ด้านเอกสารประกอบการทำบัญชี พบว่า การใช้เอกสารด้านการรับฝาก ถอนเงินฝาก ออมทรัพย์ จัดทำสมุดคู่ฝากให้กับสมาชิกเพื่อบันทึกข้อมูลการเงิน ด้านการกู้ยืมเงินไม่มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการกู้ยืมเงิน และด้านรายจ่ายไม่มีการจัดทำใบสำคัญจ่าย ทะเบียนคุม ทางกลุ่มออมทรัพย์ใช้เพียงการจดบันทึกข้อมูลในสมุดทั่วไป

3) ด้านการบันทึกรายการในสมุดบัญชีและทะเบียนคุม พบว่า กลุ่มออมทรัพย์ใช้การจดบันทึกรายการรับฝาก ถอนเงินออมทรัพย์ การกู้เงินของสมาชิก รวมถึงรายจ่ายต่างๆ ในสมุดทั่วไป เพียงเพื่อให้ทราบยอดเงินสดคงเหลือ และรายรับ รายจ่ายแบบง่ายเท่านั้น ไม่ได้มีการบันทึกรายการลงในสมุดบัญชีและทะเบียนคุมต่างๆ

4) ด้านการจัดทำงบการเงิน พบว่า กลุ่มออมทรัพย์มีการแจ้งผลการดำเนินงานประจำปี โดยการจัดประชุมชี้แจงให้แก่สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ทราบ ในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานไม่ได้จัดทำในรูปแบบตามหลักการบัญชี เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำบัญชี

5) สรุปข้อเสนอแนะจากกลุ่มออมหมู่บ้านดอนคั่น อยากให้มีเอกสารที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลระบบบัญชีที่เพียงพอต่อการนำข้อมูลมาจัดทำงบการเงินของกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อให้สมาชิกทุกคนได้ทราบผลการดำเนินงานที่แท้จริงและถูกต้อง

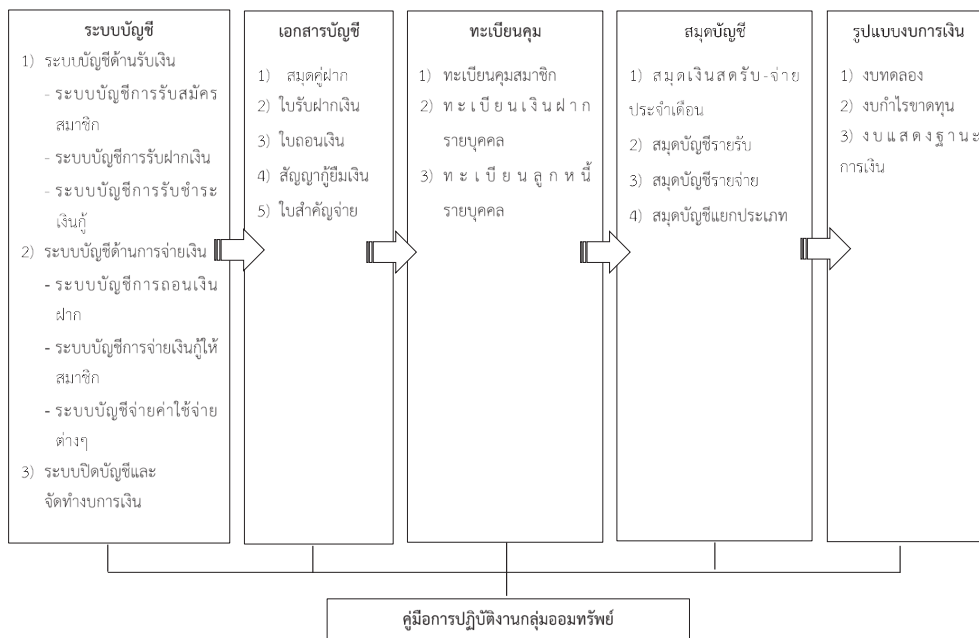
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปประเด็นปัญหาของกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคั่น พบว่า

1) กรรมการผู้ทำหน้าที่จัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์ขาดความรู้ในการจัดทำบัญชีอย่างเป็นระบบ

2) เอกสารที่ใช้ประกอบการจัดทำบัญชี ไม่ครบถ้วน

3) ข้อมูลทางด้านบัญชีไม่เพียงพอต่อการจัดทำงบการเงิน เนื่องจากไม่มีการ จดบันทึก ข้อมูลทางบัญชีที่ถูกต้อง ไม่มีการจัดทำสมุดบัญชีและทะเบียนคุม

ผลจากการศึกษาข้อมูลลักษณะการดำเนินการของกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคั่น ประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะจากกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคั่น ตำบลคูซอด อำเภอสทิงพระ จังหวัด สงขลา ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงพัฒนาระบบบัญชีที่เหมาะสมกับกลุ่มออมทรัพย์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ภาพที่ 1 คู่มือการปฏิบัติงานกลุ่มออมทรัพย์

ผู้วิจัยได้พัฒนาระบบบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยใช้การบันทึกด้วยมือ เนื่องจากระบบการกลุ่มออมทรัพย์มีข้อจำกัดในการใช้คอมพิวเตอร์ ให้สอดคล้องกับการดำเนินงาน ประกอบด้วย 3 ระบบ ได้แก่ ระบบบัญชีด้านรับเงิน ระบบบัญชีด้านการจ่ายเงิน ระบบบันทึกบัญชี และจัดทำงบการเงิน นอกจากนั้นได้มีการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานและจัดทำบัญชี เพื่อใช้เป็นแนวทางแก่กรรมการผู้ปฏิบัติงาน

การพัฒนาด้านเอกสารบัญชี ผู้วิจัยได้ศึกษาพัฒนาเอกสารที่มีความจำเป็นเพื่อเป็นหลักฐานทางกฎหมายและใช้ในการบันทึกบัญชี ได้แก่ สมุดคู่ฝาก ใบรับฝากเงิน ใบถอนเงิน สัญญากู้ยืมเงิน และใบสำคัญจ่าย

การพัฒนาทะเบียนคุม ผู้วิจัยได้ศึกษาพัฒนาทะเบียนคุมในการจดบันทึกข้อมูล เพื่อสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการควบคุมภายในและวางแผนการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์ ทะเบียนคุม ได้แก่ ทะเบียนคุมสมาชิก ทะเบียนคุมเงินฝากรายบุคคลและทะเบียนคุมลูกหนี้รายบุคคล

การพัฒนาสมุดบัญชี ผู้วิจัยได้ศึกษาพัฒนาสมุดบัญชีให้รูปแบบที่ไม่ซับซ้อน มีจำนวนช่องในการกรอกข้อมูลไม่มากนัก และมีการกำหนดหมายเลขช่อง เพื่อให้ผู้ทำบัญชีสามารถบันทึกข้อมูลได้ง่าย สะดวกมากขึ้น และข้อมูลที่ได้มีความเพียงพอต่อการจัดทำงบการเงิน สมุดบัญชี ได้แก่ สมุดบัญชีเงินสดรับ - จ่ายประจำวัน สมุดบัญชีรายรับ สมุดบัญชีรายจ่าย สมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป

กลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคั่น ตำบลคูซอด อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสกลนคร

เล่มที่

สมุดบัญชีเงินสดรับ - จ่าย

หน้า

ประจำเดือน..... พ.ศ.

วัน/เดือน/ปี	รับ					จ่าย			
	เลขที่เอกสาร	ฝากเงิน (1)	รับชำระคืนเงินกู้		ค่าปรับ (4)	ถอนเงิน (5)	เงินกู้ (6)	อื่นๆ	
			ค้างงวด (2)	ดอกเบี้ยรับ (3)				รายการ (7)	จำนวนเงิน

สมุดบัญชีรายรับ

ประจำเดือน..... พ.ศ.

หน้า.....

วัน/เดือน/ปี	เลขที่เอกสาร	เงินสด (1)	ประเภทรายรับ					
			รับชำระคืนเงินกู้			ค่าปรับ (4)	อื่นๆ	
			จำนวนราย	ค้างงวด (2)	ดอกเบี้ยรับ (3)		ข้อบัญญัติ (5)	จำนวนเงิน

สมุดบัญชีรายจ่าย

ประจำเดือน..... พ.ศ.

หน้า.....

วัน/เดือน/ปี	เลขที่เอกสาร	เงินสด	ประเภทรายจ่าย				
			ถอนเงิน (5)	จ่ายเงินกู้ลูกหนี้		อื่นๆ	
				จำนวนราย	เงินกู้ (6)	ข้อบัญญัติ (7)	จำนวนเงิน

ภาพที่ 2 ตัวอย่างสมุดบัญชีรายรับ - รายจ่าย

การพัฒนารูปแบบงบการเงิน ผู้วิจัยได้ศึกษาพัฒนาแบบงบการเงินให้เหมาะสมกับลักษณะการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ สามารถเข้าใจได้ง่าย สะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงาน และแสดงถึงฐานะการเงินของกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคั่นได้ ได้แก่ งบทดลอง งบกำไรขาดทุนและงบแสดงฐานะการเงิน (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2553)

2. การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อการพัฒนาระบบบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคั่น ตำบลคูซอด อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสกลนคร

2.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 4 คน (ร้อยละ 100) มีอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 50) และอายุระหว่าง 46 – 50 ปี 2 คน (ร้อยละ 50) ด้านระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 50) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 2 คน (ร้อยละ 50) ด้านประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 50) และมีประสบการณ์ทำงาน 5 – 10 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 50)

2.2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อระบบบัญชีที่พัฒนาขึ้น

ตารางที่ 1 ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อการพัฒนาระบบบัญชี

ความพึงพอใจต่อการพัฒนาระบบบัญชี	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านการพัฒนาระบบบัญชี	4.60	0.37	มากที่สุด
2. ด้านการพัฒนาเอกสารบัญชี	4.75	0.38	มากที่สุด
3. ด้านการพัฒนาทะเบียนคุม	4.60	0.43	มากที่สุด
4. ด้านการพัฒนาสมุดบัญชี	4.65	0.44	มากที่สุด
5. ด้านการพัฒนารูปแบบงบการเงิน	4.50	0.50	มากที่สุด
รวม	4.62	0.40	มากที่สุด

จากข้อมูลในตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อระบบบัญชีที่พัฒนาขึ้นของกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคั้น พบว่า มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาระบบบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.62$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาความพึงพอใจต่อการพัฒนาระบบบัญชีรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการพัฒนาระบบบัญชี จากมากไปหาน้อยคือ ด้านการพัฒนาเอกสารบัญชี ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.38) ด้านการพัฒนาสมุดบัญชี ($\bar{x} = 4.65$, S.D. = 0.44) ด้านพัฒนาทะเบียนคุม ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.43) ด้านการพัฒนาระบบบัญชี ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.37) และด้านการพัฒนารูปแบบงบการเงิน ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาพัฒนาระบบบัญชีกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคั้น ตำบลคูซุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา พบว่า กรรมการผู้ปฏิบัติของกลุ่มออมทรัพย์ขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีอย่างเป็นระบบ ใช้การจดบันทึกข้อมูลอย่างง่าย เน้นการบันทึกข้อมูลเพื่อให้ทราบถึงยอดเงินสดคงเหลือ และกำไรขาดทุนเพียงเท่านั้น รูปแบบของสมุดบัญชีและทะเบียนคุมไม่ครอบคลุมสำหรับการจดบันทึกข้อมูล ส่งผลให้ข้อมูลทางบัญชีไม่เพียงพอต่อการจัดทำงบการเงิน จากประเด็นปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้พัฒนาระบบบัญชีให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของทางกลุ่มออมทรัพย์ ประกอบด้วย 3 ระบบ ได้แก่ ระบบบัญชีด้านรับเงิน ระบบบัญชีด้านการจ่ายเงิน ระบบบันทึกบัญชีและจัดทำงบการเงิน รวมถึงมีการพัฒนาด้านเอกสารบัญชี ทะเบียนคุม สมุดบัญชี และรูปแบบ งบการเงิน

สำหรับข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อระบบบัญชีที่พัฒนาขึ้น ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจต่อระบบบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการพัฒนาระบบบัญชีรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเช่นเดียวกัน โดยความพึงพอใจด้านการพัฒนาระบบบัญชีอยู่ในระดับมากที่สุด ระบบบัญชีที่พัฒนาขึ้นไม่มีความซับซ้อน ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจขั้นตอนการบันทึกบัญชี ช่วยลดเวลาในการปฏิบัติงาน ข้อมูลทางด้านบัญชีมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือสามารถแสดงผลการดำเนินงานได้ อย่างโปร่งใส สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ สรินยา สุภัทรานนท์ (2557) การบูรณาการเรียนและบริการวิชาการเพื่อพัฒนาระบบบัญชีกรณีศึกษากลุ่มอาชีพ พบว่า ระบบบัญชีสามารถจัดทำได้อย่างง่าย ไม่ยุ่งยาก และเหมาะสมกับขนาดของกลุ่มอาชีพ เน้นข้อมูลการวัดผลการดำเนินงานกำไรขาดทุน เพื่อให้สามารถนำไปวางแผนงานในอนาคตต่อไป เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ยุพรัตน์ จันทรแก้ว (2558) การพัฒนาระบบบัญชีของกลุ่มอาชีพบ้านหนองกะโห้ อำเภอเมืองตาก พบว่า กิจการขนาดเล็กเน้นข้อมูลที่จำเป็น ข้อมูลควรมีความเข้าใจง่าย ไม่ยุ่งยาก เน้นการวัดผลการดำเนินงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บันเษย ศรีแก้ว และคณะ (2559) การพัฒนารูปแบบบัญชีการเงินวิสาหกิจชุมชนทอผ้าสีธรรมชาติ: กรณีศึกษากลุ่มบ้านหนองหัววัว ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ความต้องการรูปแบบบัญชีส่วนใหญ่ต้องการรูปแบบง่าย จำนวนช่องไม่ซับซ้อน เป็นการบันทึกบัญชีแบบง่าย ๆ

ส่วนความพึงพอใจด้านการพัฒนาเอกสารบัญชี สมุดบัญชี และทะเบียนคุมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานสามารถกรอกข้อมูลได้ง่ายและไม่ซับซ้อน ช่วยลดเวลาในการบันทึกข้อมูลบัญชี มีความสอดคล้องกับลักษณะของกลุ่มออมทรัพย์ รวมถึงสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารงานได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวณี พูลเกิด (2556) ศึกษาการพัฒนาแบบบัญชีสำหรับสถาบันการเงิน การจัดให้มีการจัดทำสมุดรายวันทั่วไป สมุดเงินสดรับ สมุดเงินสดจ่าย และสมุดบัญชีแยกประเภท จะช่วยให้มีการบันทึกบัญชีที่ครบถ้วน ความพึงพอใจด้านการพัฒนารูปแบบงบการเงินอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้ปฏิบัติงานมีความตระหนักถึงความจำเป็นในการจัดทำงบการเงิน รูปแบบของงบการเงินไม่ซับซ้อน เข้าใจได้ง่าย ขั้นตอนในการจัดทำงบการเงินไม่ยุ่งยาก รูปแบบงบการเงินช่วยให้ทางกลุ่มออมทรัพย์ทราบผลการดำเนินงานและสถานะการเงินของกลุ่มออมทรัพย์ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพรัตน์ จันทรแก้ว (2558) พบว่า ความพึงพอใจด้านรูปแบบงบการเงินอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้ใช้ระบบบัญชีเข้าใจ ระบบบัญชี เข้าใจประโยชน์จากการทำงบการเงิน และทราบที่มาของตัวเลข

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อการพัฒนาระบบบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้านดอนคัน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการดังนี้

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุนการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์ด้านการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ และการติดตามโดยใช้ระบบที่เลี้ยงให้คำแนะนำในการจัดทำบัญชี เพื่อส่งเสริมให้เกิดการจัดทำบัญชีอย่างต่อเนื่อง ระบบบัญชีที่พัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ หากต้องการนำระบบบัญชีไปใช้กับกลุ่มอาชีพอื่น ควรมีการปรับปรุงระบบบัญชี เอกสารด้านบัญชี รูปแบบงบการเงินให้เหมาะสมกับลักษณะการดำเนินงานของกลุ่มนั้นๆ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษากลุ่มอาชีพอื่นๆ เพื่อเป็นการพัฒนาระบบบัญชีให้มีความเหมาะสม ช่วยให้ออมทรัพย์นั้นๆ ได้ทราบข้อมูลการดำเนินงานที่น่าเชื่อถือ งบการเงินมีความถูกต้อง สร้างความโปร่งใสในการบริหารงานของกลุ่มอาชีพได้

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2549). สถิติสำหรับงานวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2553). คู่มือการตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. กรุงเทพฯ: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์.
- บันเอย ศรีแก้ว และคณะ. (2559). การพัฒนารูปแบบบัญชีการเงินวิสาหกิจชุมชนทอผ้าสี่ธรรมชาติ: กรณีศึกษากลุ่ม บ้านหนองหัววัว ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย*, 22(2), 121-130.
- บุญชุม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิมพ์พิศา วรณวิจิตร และ ปวีณา กองจันทร์ (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดมหาสารคาม. *วารสารวิชาการ Veridian E – Journal, Silpakorn University*, 10(1), 1926 - 1942.
- ภาวณี พูลเกิด. (2556). การพัฒนาระบบบัญชีสำหรับสถาบันการเงินชุมชน: กรณีศึกษา สถาบันการเงินชุมชนตำบลศรีฐาน อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- มัลลิกา คงแก้ว. (2559). การพัฒนาระบบบัญชีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต. *วารสารราชพฤกษ์*, 14(3), 26-33.
- ยุพรัตน์ จันทร์แก้ว. (2558). การพัฒนาระบบบัญชีของกลุ่มอาชีพบ้านหนองกะโ้ง อำเภอเมืองตาก. *วารสารราชภัฏเชียงใหม่*, 16(2), 29-43.
- สรินยา สุภัทรานนท์. (2557). การบูรณาการการเรียนและบริการวิชาการเพื่อพัฒนาระบบบัญชีกรณีศึกษากลุ่มอาชีพ. ใน *เอกสารการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 52 สาขาศึกษาศาสตร์, สาขาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ, สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, หน้า 133-140. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อนูธิดา ประเสริฐศักดิ์ และคณะ. (2558). การพัฒนาระบบบัญชีสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม. *วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน*, 21(3), 479-489.
- อิสรนนท์ ทรงเนติเชาวลิต และ จิตติมา เวชพงศ์. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครปฐม. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal*, 7(2), 1313-1326.
- อรรถัย แสงทอง และคณะ. (2558). การบริหารจัดการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์เพื่อสวัสดิการชุมชนอย่างยั่งยืนในเขตจังหวัดภาคใต้. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*, 6(1), 221-228.
- Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2018). *Designing and conducting Mixed Methods Research*. (3rd ed.). Los Angeles: Sage.